

Aktuális szám

Események

Előfizetés

Impresszum

2019.02.06

anizx, helyi és országos tanulságok

és a józsefvárosiakra nézve, az biztosan a „nyóckerezés”. Magát ezt a en leginkább már csak azok tartják életben, akiket a régi „nyóckeres” etben, akik fél életüket abban a szürke zónában éltek le, amelyek ak a toposznak a végét is jelenti.

Fidesz–KDNP eltökélt szándéka volt, hogy rendpárti intézkedéseket is Josefstadtot csináljon a kerületből.[1] Ez a folyamat a kerület szociális alószínűleg lassabban halad, mint azt a kerületvezetők szeretnék, de okszerűsége szuperdiverzifikációs léptékűvé vált,[2] a dzsentrifikáció a lakosságcsere, egyre több „kívülről jött” ugorja meg a kerülettel tlanság szintjét. Az osztályviszonyok bonyolódnak, gyakran azért kók, mert „azok” kiköltöznek. Helyesebben kiköltöztetik őket, és a helyi aga gerjesztette folyamatból, rámutatva, hogy éppen a helyi ieleződésének elkerülése végett kell polgári(bb) és „tisztább”

Társadal igazság

"Az ökológ
konfliktusc

Csak a F hatalomr

"Bármilyen
politika ell

Kormány tüntetése

"A szélsős
demobilizé

amely gondolatlanul szemben azok a baloldaliak és liberálisok állnak, arválták a „nyóckeres” állapotokat – legalábbis a helyi kerületvezetés

frönddel TripAdvisor ajánlotta helyeket keresnek és találnak a külföldiek en Józsefvárosban az utóbbi években három kampány is zajlott. Egy lti, egy országgyűlési és egy időközi polgármesteri választás. Mindhárom öltje nyert, hiába próbálta ki az ellenzék a többjelöltes, civil indulás, az és és áprilisban a nem teljes körű, de koordinált modell. Az indulás nem utolsó szempont – és ez pártokon belüli és pártok közötti vitákkal –, de ezt megelőzően is akad számos olyan ellenzéki tanulság, ontak az egyes választások után, azok előzményei mint a korábbi előjöttek a következő kampányokban is. Az alábbiakban ezeket tekintem közé megoldási javaslatokat is rejtek.

2018. nyári időközi polgármester-választás értékelésével. A 2014. évi ester-választást a fideszes Kocsis Máté nyerte 57 százalék feletti 2 százalékos részvétel mellett. Sára Botond a 2018-as nyári időközín 23 l mellett 63 százalékos szavazataránnyal győzött. A győztesek ött nincsen számottevő különbség, ugyanakkor 2014-ben az LMP, az P, a DK és a Jobbik is önállóan indítottak jelölteket. A 2014-es választás l felfedte a választók preferenciáit, a Jobbik nélkül is kevés 35 k az ellenzéki jelöltek. Győrinek az időközín elért közel 36 és fél százaléka ; azt is mondhatjuk, a választói preferenciák mintha befagytak volna – sony részvétel mellett. Ebből következően az eredmény interpretálható zék hozta a 2014-es választási arányt, a jobbikosok pedig részben Botondra, ami valamivel növelte a Fidesz szavazatarányát.

azdász a Mércén megjelentetett,[4] általa kiszámított korrelációs ini időközi választáson Győri Péterre leadott voksok, illetve a 2018. évi ztás listás szavazatai / a 2014-es polgármester-választás szavazatai gen tanulságosak, de messzemenő következtetések aligha vonhatók le nában.[5] A komparatiztika lehetőségéről csak három dolgot: egyrészt a választás körülményei jelentősen eltérnek egymástól, ami ha nem is eredmények validitását, de a következtetések levonását illetően het. Másrészt Molnár elemzésében csak ötven körüli szavazókör állt cis elemszámnak tekinthető. Harmadrészt mindezekhez jön még az a tény z ellenéki pártok önálló jelölteket indítottak a polgármesteri posztért. A két országgyűlési választás közötti főbb különbségekre mindenképpen ;, hogy meggyőző magyarázattal szolgáljunk az eredményekkel

ctől függetlenül is – alapos elemzésében számos, nem ismerttetett implicit ldául hogy az országgyűlési választás listás eredményei a valós ntenék az időközi polgármester-választások idején is, függetlenül az nyektól. Ez erősen vitatható.

en Molnár egyik-másik hipotézisét. Kezdjük a következővel: „Leginkább lasztás taktikai szavazói szavaztak Győrire [...] Konkrétan arról van szó, ztrészen [Külső- és Középső-Józsefváros] az LMP, a Momentum és az szánnyűlési választásokon összesen leadott szavazatok inhhan

tevékenységével foglalkozó kutatások álltak volna a megszólalók
 en az esetben könnyen kialakulhat az a (beszélői) helyzet, hogy aki elég
 ntsen ez gyakori főműsoridős médiaszereplést vagy posztolt
 ájk- és megosztásszámot), annak a „meggyőződése” lesz az alaptétel. A
 rivatizálódása egyúttal azzal is járt, hogy az új típusú visszacsatolások
 luralkodott és adottnak lett tekintve az a beszédmód, amely akár korábbi,
 helyzet témájára vonatkozó kutatásokra szinte alig vagy egyáltalán nem

líteni, hogy az ellenzéki politikai stratégia és narrálás egyik
 ajátossága az utóbbi években a kutatások nélküli beszéd (és politika). Bár
 me a politikának, annak kizárólagossága már megkérdőjelezhető, ha
 ítik a helyesnek vélt intuíció valóságát. Visszatekintve éppen ez utóbbiak
 ól vagy egyáltalán meglétéből volt hiány, miközben olyan intuíciókat
 t hogy a „rég” baloldali pártjaira nem szavaznának a 2010 után vagy
 trejött pártok szavazói. Azt is számosan adottnak vették, hogy a civil jelölt
 s az esélyesebb jelölt. Már előzetes kutatások is megmutatták,[6] hogy
 avazók is hajlandóságot mutatnak esélyes „rég” baloldali jelöltre való
 riben a saját jelöltjüket kevésbé látják esélyesnek, majd az eredmények –
 zsefvárosi eset – számos helyen igazolták is ezt a kutatásokból
 et. Nem lehet viszont általánosítani: ahogy nem törvényszerű az, hogy
 a szavazni egy LMP-s vagy momentumos az MSZP vagy a DK jelöltjére,
 gy ez elképzelhetetlen lenne – ahogyan azt a 2010 utáni pártok elitjei
 lítják.

zsefvárosi példánál – ehelyütt az IDEA Intézet korábban a 24.hu-n
 : támaszkodom (szemléltető ábrák elérhetők a lábjegyzetben található link
 i. számú egyéni választókerülete (Józsefváros–Ferencváros) számos
 zásokkal „terhes” volt. Egyrészt 2014-ben szoros eredménnyel győzött
 szt utóbbi személye eleve politikailag megemelte az itt folytatott kampányt,
 a választókerületben elmaradt a teljes koordináció: sem az LMP, sem a
 Momentum jelöltje nem lépett vissza, amely jelöltekre eső
 messze elmaradt a végül Kocsissal szemben (18 818 szavazat)
 -Kovács Attiláéhoz képest (14 947 szavazat). Utóbbi „ejtőernyős” jelölt
 ethez (politikai) kötődéssel nem bírt. Hozzá képest az LMP-s Jakabfy
 önkormányzati képviselő (2582 szavazat), a 2017 óta a kerületben
 bikos Dúró Dóra (6001 szavazat) vagy a választókörzet IX. kerületi
 aktív, az Együtt színeiben politizáló Baranyi Krisztina (1154 szavazat)
 ottsággal. Ennek ellenére ebben a választókerületben az esélyesnek
 merése részben működött, ugyanakkor a koordináció hiánya
 hogy a Fidesz–KDNP VIII. kerületi polgármestere, Kocsis Máté nyerje a

razókör adatait elemezve megállapítható, hogy az Együtt listás szavazói
 m szavazhattak át a IX. kerületben a saját jelöltjüknél jóval esélyesebb
 nem volt igaz a józsefvárosi részben. Az LMP-sek a választókerületben
 yban átszavazhattak a DK egyéni jelöltjére, sőt a momentumosok még az
 ob arányban szavazhattak át egyéniben Ara-Kovács Attilára (mind a IX.,
 en, de az utóbbiban jelentősebb mértékben). A teljesség kedvéért
 kerület legtöbb részében az átszavazó jobbikosok Kocsist támogathatták.
 óinak átszavazási hajlandósága bizonyulhatott tehát a legmagasabbnak
 ázalék), az LMP-nél ugyanez 45, a Jobbiknál mintegy 6–7, míg az Együtt
 -4 százalék.

illusztrálva az ellenzéki választók átszavazási hajlandóságának
 < meg Veszprém megye 3. számú országgyűlési egyéni választókerületét,
 elismert szocialista Schwartz Béla Ajkája is található, és ahol előzetesen a
 zámított esélyesnek. A választókerületben 116 szavazókör van, a két
 sen, Ajkán és Tapolcán sorrendben 29, illetve 15 darab található. A
 avazatok 44,2 százalékát és a listás szavazatok 45,7 százalékát szerezte
 olcán 36,4, illetve 43,1 százalékot. Az adatok tükrében a
 az LMP listás szavazói nagy arányban szavaztak át a jobbikos jelőltre. A
 re közelében van az országos átlagnak, 1–2 százalékponttal maradt el a 7
 s Tapolcán átlagosan 6 százalékot, a kisebb településeken átlagosan 4
 yt ért el a párt. Ha a nettó átszavazási arányt nézzük, akkor
 c, hogy összességében az LMP szavazói szavaztak át a legnagyobb
 tős volt az átszavazás az MSZP–Párbeszéd és DK szavazói körében is,
 MP-től. Ez a két példa csak annak az illusztrálását szolgálja, hogy az
 tói akár választókerületről választókerületre másképp viselkedhetnek –
 ondolunk, hogy például az LMP szavazóinak jelentős része Budapest 5.
 tókerületében már előzetesen is saját jelöltjük visszalépése mellett volt az
 őlt javára (lásd erről az IDEA Intézet helyi kutatását).[8]
 lábbis nem elégséges – publikált kutatás, illetve április 8-át követően is
 ó mennyiségű, a fentihez hasonló, a pártok egyéni és listás
 tükrében született elemzői anyag került napvilágra.[9] Ezek nélkül
 sem lehet nyílt politikai vitákat lefolytatni. Ennek hiányában
 gondolt pozícióból beszélni a szavazók (vélt) viselkedéséről felelőtlenség,
 vetkeztetések levonásához, de legalábbis nem bizonyított álláspontok

érdés, mire alapozva gondoljuk, hogy egy civil jelöltnek mindig nagyobb
 emre, mint egy „pártosnak”, hogy jobban mobilizálja a bizonytalanokat
 leneket, mint egy kampánytechnikai értelemben jól szervezett
 gy helyben ismert(ebb) pártpolitikus? A civil jelölt minden esetben rá van
 latbázisaira és egyéb háttérre – ami nem probléma, hanem adottság –,
 nyári józsefvárosi időközi polgármester-választás mutatta, nem biztos,
 értelmezés terébe egyre több társadalmi teret bevonni akaró
 l szemben az antipolitikai attitűd a legbiztosabb út a győzelemhez.
 yan, hogy a mindent túlpolitizáló Fidesz–KDNP-vel szemben egy
 ame) bizonyulhat hatásosnak, de helyi kutatások és komplex tudás nélkül
 ni lehet, és Győri Péter civil polgármesterjelölt nyári józsefvárosi
 i, hogy ebben el is lehet bukni.
 ján gondoljuk, hogy éppen az adott civil jelölt a legalkalmasabb, hiszen –
 efvárosi háttérrel – nem „civilcastingok” zajlanak a háttérben, hanem egy
 képesnek tartó civil szervezet – szerencsés esetben több más civillel
 a támogatandó indulót. Nem beszélhetünk tehát civil előválasztásról –
 tolt lenne –, bár ettől még alkalmas civil jelöltek kerülhetnének

nető gyakorlat, amit nagyon sok civil adottnak vesz, hogy lehetőleg
 nek a kampányanyagokra. A pártlogók ugyanis informatív értékkel is
 nem pártos jelölt esetében nemcsak a választás súlyára hívják fel a
 ékoztató és mobilizációs szerepük is van. Például az olyan kerületekben,
 ol a politikai informáltsági szint és memória nem egyformán adott vagy
 ó az ellenzék jelöltje”. Könnyen előfordulhat, hogy nem indokolt a pártos
 is nagyobb bizonyosságnak kellene lennie. Ha például a rákospalotai

r-választásra gondolunk, ott a civil jelölt, Németh Angéla mellett nem góí, még ha támogatták is őt (egyébként ha nem pártok a jelölő góinak szerepeltetése a plakátokon törvénybe ütközik) – miközben Ő-s polgármesterrel, Hajdu Lászlóval együtt szerepelt a plakátokon, és l egyértelműbb „logó” már nem is kellett.

ik, de a józsefvárosi nyári időközi polgármester-választás során az azért lett a hivatásában elismert Győri Péter, mert ő volt a y a legesélyesebb, hanem mert a pártoknak nem volt versenyképes gosabb volt, hogy csak a kockás füzetben van esély szoros eredményre, ilis 8-i választás tétje, súlya egészen más volt, másrészt a jelölt ugyan rte a kerületet, de a kerület őt már kevésbé. Harmadrészt egy újabb llt sor a választásra egy, a Fidesz–KDNP által jól megdolgozott, a ontjából sikeresnek mondható terepen, és a tavaszi vereség miatt hogy az ellenzéki szavazók még poszttraumatikus állapotban vannak, nobilizálni. Negyedrészt alacsony választási részvétellel bíró kerületekben atbázisok szerepe: ezzel a Fidesz–KDNP helyben rendelkezik, míg az idások alapján – ilyenek érdemben nem álltak rendelkezésére, issítettek azokat az évek alatt. Ötödrészt a Fidesz–KDNP rendelkezik ahálózzattal, amely képes egy ilyen nyári kampányidőszakban is az konyabb felhasználását kivitelezni.

rtelmezésekkel, a Fidesz adatbázisába úgy is bekerülnek emberek, hogy k abban lenni. 2008 óta a kerületben élve, a helyi kiadványt – amelyben :gritkább esetben szerepelnek – olvasva tapasztalható, hogy a felépítette a maga civil társadalmát, aktív lokálpatrióta politikát folytat. ikább a kerület honlapján – konzultáltatja a helyieket, azaz ügyek és ásban tartja a politikailag leginkább érdeklődőket és a hangadókat. Egy éssé aktív kerületben – ezt a lakosokra értve – ezeknek a hangadónak . Referenciák saját köreikben, utcáikban és gangjaikon. Mindezen gelve adott volt a nyári időközi vereség.

őri személyére, ő tehát azért lett jelölt, mert a pártoknak se volt jobb. yott ziccer esete: Kocsis Máté személyében egy reflektorfényben lévő, a Fidesz politikai és kommunikációs keményvonalát képviselő i kerületnek, és tulajdonképpen 2009 óta egyetlen ellenzéki politikus sem Kocsis ezen tulajdonságait, hogy abból magának politikai arcélt tudjon n meg tudnám számolni, hogy országos híradóban hányszor szerepelt zsefváros és Kocsis Máté (ügyei) kapcsán. A fakivágás elleni -kert) hasonló megmozdulások beleillenek a kötelező és indokolt ellenzéki uez hasonló ügyek mentén aligha fog bevésődni a választók fejébe a ca ilyen nagy arányú helyi kormánypárti aktivitás és térfoglalás áté 2014 és 2018 között érdemi politikai botrány nélkül kormányozhatta kínált személye páratlan támadási felületet az ellenzék számára.

nellett, de rálátással bírva a helyi folyamatokra elmondható, hogy az nem feltétlenül találják meg a közösséget leginkább foglalkoztató :ran többségi véleménynek tudják be a sajátjukét. Egyrészt ez megint sok és a teljesebb politikai tudás hiányának kérdéséhez, másrészt ezzel y egy felelős ellenzéki politikának nem kellene edukálnia a választókat ia értékeit, és a hatalomra kerülés érdekében kizárólag a többségi : azonosulnia. Mivel azonban a kormánypárt és az ellenzék erőforrásai, s lehetőségei helyi szinten sincsenek egyensúlyban – és ez a helyzet a tozni –, az erőforrások allokálása döntő szempont lesz a későbbiekben.

ügyeit és kampányait követők számára úgy tűnik (ismét a kutatások vagy
 lmi merítés, illetve a mélyebb beágyazottság hiánya következtében),
 ciós bolygón élnek az ellenzéki politikusok és a választók.
 lmi a makroszintű politikában működik, az egy az egyben mikroszinten
 zen egész másként is jelentkezhet helyben. Ilyen például a józsefvárosi
 hatási kérdés, a közbiztonság vagy a szociális konfliktusok különböző
 dések még az ellenzéki szavazókat is megosztják, s míg egy
 ztás alkalmával „antiorbánista fejjel” gondolkodnak, hiszen közvetve is
 i józsefvárosi perspektívákról és konkrétumokról szól a választás, addig
 rálást nemcsak az addigi kerületvezetői tevékenység mérlege, hanem
 közvetlenebb környezetének kezelési módjáról mondott vélemény is. Nem
 a kiderülne, hogy ellenzéki pártpreferenciájuk ellenére nem kevesen
 ánykritikusok és -ellenesek, akik respektálják a fideszes többség kerületi
 lez nem csak józsefvárosi kihívás: elég, ha csak a VI. kerületre vagy
 ahol egyéniben az országgyűlési választáson nyer a baloldal, az
 ztás mégis könnyű megmérettetés a Fidesznek.

ígésben lehet azzal, hogy az utóbbi években sem az ellenzéki (legális)
 lltak meg, sem jelentős helyi aktivistahálózat nem épült ellenzéki oldalon.
 inteni, hogy az ellenzéki politika gyakran olyan nyelvvel és agendával lép
 et többséget elérni, sem pedig egyéniben nyerni. Például mind a 2017-
 -választás, mind a 2018-as időközi polgármester-választás alkalmával a
 tön a kampány elején beleragadtak egy olyan szociális témába
 yértelműen megosztó, és igen különböző véleményeket generál a helyiek

április 8-án a vereség ellenére is inkább meglepte, hogy egy ejtőernyős,
 gyazottsággal nem bíró baloldali jelölt csak ennyivel kap ki Kocsistól.
 ázható csak az átszavazással, hiszen négy évvel korábban még
 delem. A DK-s jelölt kampánya kevésbé volt látványos, lévén a párt sem
 Simicska-féle felületeket politikai okból nem kívánta használni, míg
 m esélyes Dúró Dóra „fellobogóztatta” plakátjaival a Baross utca –
 i – oszlopait. A kevésbé informált választó akár azt is gondolhatta, hogy
 lt, egy plakát nagysága és elhelyezése ugyanis tájékoztatás a jelölt
 volna tudni, hogy csak az antiorbánista tehetetlenség vitte-e el a
 n, vagy valamiféle komolyabb lokális mobilizációs kampány is folyt.
 len kampány nem bízhat semmit a véletlenre, itt pedig mindegyik
 nagy szerep jutott ennek a faktornak.

a legutóbbi józsefvárosi kampányok negatívumainak bemutatása volt,
 ok szemléltetése, amelyek kezelésének elmaradása esetén a soron
 yzati választás sem lesz könnyebb (sikeresebb) a jelenlegi ellenzék
 i gondoljunk bele, hogy a választási rendszer módosításával az
 ztási szisztéma nem változott, Józsefvárosban az ellenzék mégis olyan
 gy ha egyéni képviselői mandátumot kíván szerezni, úgy még arra is
 ötnie. Ami elég nehézkes folyamatnak bizonyul, csak hát egyéniben
 ül kevés esély mutatkozik képviselői helyekre: a fideszes jelöltek taroltak
 en ez a helyzet világít rá arra is, hogy a szövetségi politika szorosabbra
 i elégséges megoldás, még jobban kell ismerni „a falut, ahol élünk”.

tosan változik, dinamikus fejlődésen megy keresztül, és a változásokat nem élik meg az ott lakók. Nem magától értetődő tehát politikai koalíciókat jtcára, térről térre. E sorok írásakor még nem látszik, ki lehet a kihívója a át folytató Sára Botondnak, annyi azonban bizonyos: ha egynél több lgármesterjelölt lesz, biztos az ellenzéki vereség. Tanulság azonban az is, a legjobb jelölt, akit elsőre annak gondolunk. Józsefváros sokszínű lett, a ill lennie.

stadt, és nem csak Józsefváros jelöltjének kell lenni.

ól részletesebben lásd Böcskei Balázs, Józsefváros és a baloldal – Kocsis s választásai, Mérce, 2017. április 24.,
17/04/24/jozsefvaros_es_a_baloldal_kocsis_mate_jozefstadtja_es_valaszt

Fabula Szabolcs, A sokszínűség érzékelése és megítélése
gio, 2017/4., 80–107.

és, Lebontani mindent, mintha nem is létezett volna, Abcúg, 2018.
/abcug.hu/lebontani-mindent-mintha-nem-is-letezett-volna/; Bende
kertek mint a nagyvárosi dzsentifikációs folyamatok produktumai? – A
kert esete, Településföldrajzi Tanulmányok, 2016/2., 38–52.
Néhány megállapítás a józsefvárosi polgármester-választásról, Mérce,
is://merce.hu/2018/07/28/nehany-megallapitas-a-jozsefvarosi-
tasrol/.

os abban, hogy meggyőző részletességgel tovább lehetne folytatni azt a
a közgazdász-matematikus megkezdett, és ezt már csak azért is érdemes
t hipotézisei kissé erősek, így bár láthatók az elemzése mögötti
onyításhoz azok részletesebb prezentálása lenne indokolt.
ily meghozta az ellenzéki szavazók átszavazási kedvét?, ATV.hu, 2018.
w.atv.hu/belfold/20180307-hodmezovasarhely-meghozta-az-ellenzeki-
si-kedvet.

övetség lehet elég a Kocsis Máté-hatással szemben Józsefvárosban,
23., <https://24.hu/kozelet/2018/04/24/nagy-ellenzeki-szovetseg-lehet-hatassal-szemben-jozsefvarosban/>.

jelentős arányban szavaznának át Oláh Lajosra az LMP szavazói, hogy le
Orbán-család ügyvédjét, 168 Óra, 2018. március 28.,
ion/jelentos-aranyban-szavaznanak-at-olah-lajosra-az-lmp-szavazoi-
rozni-az-orban-csalad-ugyvedjet-147462.

mpélda: Böcskei Balázs, Egyszer mint tragédia, és másszor is: baloldaliak
i oladások és átszavazások = Várákozások és valóságok. Parlamenti
k. Böcskei Balázs, Szabó Andrea, Napvilág, MTA TK Politikatudományi
018, 168–194.

Ökopolisz Alapítvány
1068 Budapest, Felsőerdősor utca 12–14.
www.okopoliszalapitvany.hu

Copyright